SEMANARIO
O LAVRADOR
Caixa Postal — 666
Curitiba — Paraná — Brasil

Redação e Administração:
Rua Augusto Stellfeld 799

Diretor e Proprietario:
Nicolau Woytowetch

O LAVRADOR
Хлібороб

— ТИЖНЕВИК —

ПЕРЕДПЛАТА:
Річно: кр. 60.00
Піврічно: „ 35.00
Для Аргентіни: 25 песів.
Інші краї: 4 ам. доляри.
Поодиноке число: кр. 2,00
Ціна оголошень
після умови.

Ч. 31 (1686)

КУРІТІБА, 4. Жовтня, 1953

РІК ВИДАННЯ XXX

ПЕРЕД РІЧНИМИ ЗБОРАМИ

Наближаються річні Загальні Збори Хліборобсько-Освітнього Союзу. Це винятково важлива подія в житті не тільки організованого в Союзі громадянства, а і в житті всіх українських поселенців на терені Бразілії та навіть за її межами. Сам факт, що ХОС вже існує понад 30 років (спочатку він називався Український Союз) — красномовно говорить сам за себе. Кожному ясно, організація, з таким тривалим реченцем праці, цілком зуміла себе виправдати, практично довела свою життєздатність, свою незламну силу, величезну користь своєї діяльности для всього нашого суспільства.

Далеко не завжди були сприятливі обставини для Хліборобсько-Освітнього Союзу. На своєму віку, через незалежні від нього причини, він зазнав не тільки чимало обмежень, а й цілковитого згортання так потрібної роботи. Траплялися й випадки, коли окремі, опановані духом анархії чи шкідливої амбітности особи, намагалися відірвати ту чи іншу переферійну філію від Союзової цілости. Але завжди ті особи мусіли посоромленими відходити на бік; бо членство, в усіх наших філіях, є добре в громадському дусі виробленим, дисциплінованим, свято береже славні довголітні традиції, свідоме великих завдань організації, до якої належить і тому ніколи не давало раніше і, звичайно, не дасть і в майбутньому, звести себе на манівці.

Перейдені труднощі не заломили й не захитали Хліборобсько-Освітній Союз. Навпаки, щораз успішно переборюючи їх, він ще більше зміцнювався, набирав нового досвіду, нової наснаги для дальшого гону вперед, для дальшого всебічного розвитку і розростання.

Життя показало, що Союз— невмирущий, він завжди діяльний, завжди перспективний; не в його вдачі відходити назад, чи безпомічно тупцюватися на одному місці. Тому, він так упевнено крокує на зустріч завтрішньому дню, на зустріч світлій будучині.

Незаперечні успіхи, що їх осягнула і щоразу осягає наша організація, закладені в самій її основі, вони походять з родючого грунту всього змісту, характеру та її засад.

В Хліборобсько-Освітньому Союзі, від початку його виникнення і до сьогодні, нема місця регіональному зрізничкованню. Ідея Соборности тут понад усе. Наддніпрянці, галичани, волиняки, буковинці, басарабці, закарпатці діють тут, як одна родина, як діти однієї матері. Різні тереневі походження членів Союзу ніколи не стояли, не стоять і тепер їм на перешкоді для осягнення спільної мети, для дружньої праці в інтересах загальної справи.

Глибоко вкорінена в усьому середовищі нашого членства соборницька настанова породила, ясна річ, і цілком толерантне ставлення до різних віровизнань. І православний і католик однаково добре почувають себе в лавах Союзу, мають однакові права й можливості щодо діяльности в чисельних його клітинах.

Заслуговує на особливу увагу й той факт, що Хліборобсько-Освітній Союз не знав і не знає, в розумінні часу, поділів на різні еміграції. Подивіться на його склад! Ви бачите в одних шерегах найдавніших наших поселенців, емігрантів по першій світовій війні та визвольних змаганнях і нарешті недавно прибулих з Европи. Всі вони творять одне ціле, щиро й дружньо працюють пліч о пліч, не мають ніякої потреби чи бажання розриватися на окремі дрібні частини.

До складу Союзу, протягом його історії вливалось уже чимало різних організацій. За короткий час вони тут цілком зріднювалися з існуючим станом річей, однаково з усією масою членів починали дбати за розвиток ХОС'у, як свого єдиного середовища. Ось чому, хоч до Союзу ввійшло багато окремих складників, але він не є мозаїчною будовою, а становить собою одноцілий моноліт.

Хліборобсько - Освітній Союз ввесь час провадив, провадить та буде провадити нещадну, безкомпромісову боротьбу з комунізмом. Комуністам, чи комунізуючим особам нема місця в наших лавах. Так само серед нас не може бути місця різного зафарблення симпатикам російських імперіялістів. Вони на купу є найзапеклішими ворогами України й українського народу, як є ворогами Бразілії та цілого вільного демократичного світу. З ними у нас існує одна тільки мова—невгасима боротьба до остаточного їхнього знищення.

За виїмком щойно перечислених угруповань, чи окремих осіб, до Союзу можуть входити і вхо-

(Закінчення на 2. стор.)

ІНДУСИ ВЖИЛИ ЗБРОЮ

1. жовтня в таборах для полонених китайців і північно-корейців, що розташовані в так званій нейтральній зоні, з'явилися делегати комуністичних країн—Польщі та Чехословаччини, які теж входять до складу нейтральної комісії по опіці над військовополоненими.

Їх появу на теренах таборів військовополонені — неповоротці зустріли бурхливою протикомуністичною демонстрацією. Були виставлені наперед різні, неприємні для комуністів, гасла та плякати. Згодом полонені счинили гучний лемент і свист. Коли демонстрація набрала вже поважних розмірів, китайці й північнокорейці закидали польських і чехословацьких комуністичних делегатів камінням та грудками багнюки.

Індуські війська, які охороняють табори в нейтральній зоні, вжили зброю. В наслідок їхньої стрілянини забито одного китайця й поранено багатьох інших полонених.

Отже, на нейтральній зоні в Кореї зараз повторюється те, що свого часу мало місце в таборах ДП на терені Західньої Німеччини.

ОПОВІЩЕНО ІМ'Я УБИВНИКА ТРОЦЬКОГО

Мексіко Сіті.—Аж тепер, нарешті публічно оповіщено ім'я й прізвище убивника Льва Троцького. Є це комуніст еспанського походження — Рамон Меркадер де Ріо Фернандес. Дотепер його правдиве ім'я й прізвище не були відомі. Він скривався під різними прізвищами, такими як Жак, Монард, Френьк Джексон і т. д.

Фернандеса засуджено на 20 років в'язниці.

З УСЬОГО СВІТУ

Москва Уряд СССР відповів на ноту 3-ох західних потуг (США, Англії й Франції) в справі скликання конференції міністрів закордонних справ 4-ох держав з питань врегулювання становища Німеччини та Австрії. Нота має відмовний характер. Вона яскраво показує, що совєти зацікавлені чим довше тримати під окупацією, як Німеччину так і Австрію. У Вашінґтові, Лондоні й Парижі московська нота справила вкрай негативне враження.

Нью Йорк. Минулого вівторка на генеральній асамблеї ОН закінчилися загальні пересправи з міжнародніх питань. Асамблея підтвердила повноваження національного Китаю, як члена ОН, проти чого дуже заперечували совєти зі своїми сателітами.

Нью Йорк. Генеральна асамблея ОН, переважною більшістю голосів, відхилила пропозицію совєтського делегата про перегляд складу учасників політичної конференції в справі Кореї. Той склад було затверджено на минулій сесії ОН. Політична конференція має відбутися наприкінці жовтня місяця. Але чи взагалі вона відбудеться?—Це ще велике питання.

Сеул. Командування військ ОН заявило рішучий протест проти того, що комуністичні представники розповсюджують свою пропагандивну літературу в таборах для полонених, які перебувають у нейтральній зоні. За умовами перемир'я, жодна із сторін не має права вести пропаганду серед полонених, намовляючи їх повертатися додому.

Белград Президент Югославії, маршал Тіто, висловив своє глибоке задоволення з того, що його уряд відмовився надалі провадити примусову колективізацію сільського господарства. В майбутньому в Югославії існуватимуть тільки ті колгоспи, члени яких самі не захочуть виходити з них. Тіто підкреслив, що в СССР уже багато років силою тримають селян по колгоспах, від чого продукція сільського господарства і досі значно нижча, ніж була до колективізації.

Варшава. Кардиналові Стефану Вишинському польський комуністичний устрій суворо заборонив здійснювати керівництво католицькою церквою в країні. Кардинал надалі має перебувати під домашнім арештом.

Берлін. 29 вересня від удару серця несподівано помер обербюргермайстер вільного Берліну, Ернст Ройтер. Небіжчик був членом соціял-демократичної партії. Протягом усього часу окупації він провадив рішучу протикомуністичну політику і завжди діяв рука в руку з західніми альянтами.

ПОДІЯ ВЕЛИКОГО ЗНАЧІННЯ

Минулого тижня в перебігу міжнароднього життя сталася винятково важлива подія. Маємо на увазі укладення військово-економічної угоди між США і Еспанією. За цією угодою США надають Еспанії для військово економічних потреб фінансову допомогу в сумі 226 мільйонів долярів. Еспанія, для північно-американської авіяції відпускає свої важливі стратегічні летунські бази. Угода передбачає цілковиту спільність дій обох держав у разі загрози комуністичної агресії.

Міжнародні оглядачі підкреслюють явно протимосковські вістря цієї угоди. Крім того, зазначають, що це вперше по 150 роках Еспанія виразно відійшла від своєї засади—нейтралітету і включилася в активну міжнародню політику.

Величезне невдоволення угодою США—Еспанія виявляє, звісна річ, комуністична Москва. Совєтські часописи пишуть, що «... американці скрізь шукають собі спільників для провадження нових агресій. Франкістська Еспанія радо пішла до імперіялістичного бльоку, організованого США проти совєтських народів та їхніх друзів».

СТАН ЗДОРОВ'Я ПРЕЗИДЕНТА ЛІВИЦЬКОГО ПОЛІПШУЄТЬСЯ

З Европи наспіла вістка, що стан здоров'я президента УНР А. Лівицького, після важкої операції ноги, поступово поліпшується. Недуга през. А. Лівицького була викликана звапненням кровоносних судин з лівій нозі. Після двох тижнів різних спроб врятувати ногу, при чому недужий важко страждав від великих болів, ногу довелося йому ампутувати. Операція пройшла добре. На четвертий день після операції, яку переведено в шпиталі в Карльсруе, недужий вже мав нормальну температуру. Лікарі сподіваються, що през. Лівицький видужає, хоч лікування потриває не менше, як два місяці.

ДЕНЬ ЖАЛОБИ В САН ПАВЛІ

Українська колонія міста Сан Павла, під проводом Товариства „Соборність", 27 вересня влаштувала День Жалоби по загиблих українцях, від штучно створеного червоною Москвою голоду в 1933 році.

Того дня в усіх українських церквах міста відбулися панахиди, а пізніше, в одній із громадських заль—Жалібна Академія.

В справі голоду, що мав місце на Україні 20 років тому, Товариство „Соборність" випустило великим накладом спеціяльні листівки в українській та португальській мовах.

НЕБЕЗПЕЧНІ ПОМИЛКИ

Часопис „Улус" (Анкара) пише: „Певні кола в Західній Европі заколисують себе даремною надією, що світовий мир можна врятувати тим, що будуть віддані на пожертя поневолені нації за залізною заслоною. Такі себелюбні та низькі думки у нас викликають лише погорду. Ми чуємо стогін мільйонів нещасних, що мучаться в нашім найближчім сусідстві під большевицьким варварством та чекають на визволення. Обертатися до них спиною —означає: відмовлятися від власного сумління, моралі, чести та людської гідности".

КОМУНІКАТ

Центральна Управа Хліборобсько-Освітнього Союзу подає до загального відома всім філіям та всьому членству Товариства, що згідно статуту і ухвали Управи на 31. жовтня, 1—2. листопада 1953 р. в Курітібі, в місці осідку Централі — в домівці при вул. Вісконде до ріо Бранко 557, скликаються звичайні річні

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Кожна філія мусить вже подбати про вибір своїх делегатів на Загальні Збори та до 10. жовтня ц. р. надіслати, в писемній формі до Секретаріяту Централі повну звітність про проведену працю за минулий рік, в тому числі й фінансовий звіт.

Порядок денний і години праці буде подано в наступних числах «Хлібороба».

Секретаріят Центральної Управи

КОМУНІКАТ

Українсько-Бразілійського Комітету для Святкування Століття Парани

Для вшанування сторічного ювілею політичної емансипації Естада Парана призначуємо оцим день 31-го жовтня 1953 р. і проголошуємо його „ДНЕМ УКРАЇНСЬКОЇ КОЛОНІЇ" в такою програмою в столичному місті Курітібі:

СУБОТА, 31. X.

I. Урочисте відкриття і привітання.
II. Мистецький виступ.

Початок о год. 20.00 веч.

Програма свята буде передаватися через радіовисильню ПРБ—2, на хвилях 1208,3 м. (1440 кілоциклів), від год. 20.30.

Водночас повідомляємо в уповноваження товариств, що в наступних днях відбудуться:

НЕДІЛЯ 1.XI.

Год. 10.00: В обох парохіяльних церквах Служба Божа за український нарід і Панахида за поляглих Героїв.

Год. 20.00: Листопадова Академія в залі Х.О.Союзу.

ПОНЕДІЛОК 2.XI.

Маніфестаційний З'їзд Української Колонії в Бразілії.

Початок о год. 14.00 в залі Х.О Союзу.

Проголошуючи цей „День Української Колонії" для вшанування століття Парани, закликаємо всі товариства, їх філії, церковні комітети та поодинокі громади в Парані і інших естадах до активної участи в заповіджених святкуваннях шляхом висилки окремих делегацій і представників. Зголошення проситься надсилати на таку адресу:

Comité Ucraino-Brasileiro, Cx. Postal 881, Curitiba Paranà

За Українсько-Бразілійський Комітет для Святкувань Століття Парани:

(—) о. Микола Іванів ЧСВВ—голова,
(—) о. Мелетій Камінський ЧСВВ—заст. голови,
(—) Степан Кобилянський—заст. голови,
(—) Микола Гец—секретар,
(—) Інж. Степан Микилита—секретар,
(—) Д-р Юліян Буський—скарбник,
(—) Др. Йосип Ділай—скарбник,
(—) Ілля Горачук—член,
(—) Павло Вітрик—член,
(—) Рафаїл Куліцький—член,
(—) Інж. Іван Посацький—член.

Курітіба, 27 вересня 1953.

ПЕРЕД РІЧНИМИ ЗБОРАМИ

(З 1. сторінки)

дять українці та їхні нащадки різних політичних переконань і партійних приналежностей. Велика праця, вкладена в розбудову нашої організації такою видатною постатю, як славної пам'яти Сеник-Грибівський, а пізніше його однодумців, заслужили серед нас загальне признання та непохитний авторитет. Цей факт у практичному житті цементує нашу організацію з низу до верху, всебічно та конструктивно скріплює її. В Хліборобсько-Освітньому Союзі нема і не може бути міжпартійних антагонізмів, бо тут ніхто нікому силою не накидає своїх поглядів, а є лише дружня співпраця для загального добра. Що це так, яскраво видно хоч би з тієї широкої підтримки, яку ми надаємо УНРаді.

Надзвичайно відрадним явищем є наша, вроджена вже в Бразилії, молодь. Недавно губернатор естада Парана, Бенто Муньоз да Роша, сказав: „Ті люди, які забули батьківщину батьків своїх, не є цінним елементом і для Бразилії". Який глибокий, який повчальний зміст вкладено в це одне коротке речення! Ми сьогодні можемо з певністю сказати, що батьки—члени Хліборобсько-Освітнього Союзу, здебільшого дбають за освідомлення дітей своїх, щоб вони „не забули батьківщини батьків своїх". При Курітібській філії Союзу, та при деяких інших, вже довший час існують Секції Молоді, що з дня у день поширюють та поліпшують свою працю. Є всі підстави сподіватися, що згодом подібні Секції ми будемо мати при всіх без винятку філіях ХОС'у. Бразилійці українського походження роблять величезну справу, поширюючи святу правду про Україну, доводячи на кожному кроці незаперечний факт, що Україна віддавна стоїть на передових позиціях боротьби з червоно-московськими імперіялістами, які хочуть натягти своє ярмо на людність цілого вільного світу.

Разом із ХОС'ом працює й Жіноча Організація, що має свої осередки при всіх наших філіях. Наше жіноцтво плекає давні українські звичаї, народнє мистецтво, неухильно дбає за моральні устої родини.

Величезним досягненням Союзу є й те, що з його членства вже вийшли й продовжують далі виходити високоосвічені люди: лікарі, адвокати, інженери, культурно-мистецькі працівники. Їх уже знає широкий загал бразилійського суспільства, вони здебільшого уже гідно репрезентують українську етнічну групу, зокрема в Парані.

А скільки з наших членів зразково поставили своє сільське господарство, промислові та торговельні підприємства? Своєю неухильною працею вони зміцнюють економіку Бразилії, а відтак, підносять авторитет цілої української колонії.

В найвіддаленіших місцевостях, часто в ледве займаних тропічних пралісах, там, де тільки живуть наші поселенці, відбуваються українські театральні вистави. В них виступають самі наші колоністи і ці вистави завжди проходять з великим успіхом.

Провадяться у нас і вишкільні курси для дітей, а частково й дорослої молоді, на яких учні мають змогу вдосконалитися в українській мові та грамоті.

Давно існує і єдиний світський часопис у Бразилії, „Хлібороб", що його знають скрізь по наших громадах, по наших колоніях.

Понад всяку спроможність відразу перелічити все те, що зробив і робить Хліборобсько-Освітній Союз, що забезпечує успіхи в його плодотворній праці. Та кожний з нас, підходячи до річних Загальних Зборів, може з усією відповідальністю, від щирого серця й чистої душі сказати:

—Я гордий і щасливий з того, що належу до Хліборобсько-Освітнього Союзу! Я був і є вірним його славним традиціям! Моя організація ніколи не зганьбила, нічим не заплямувала свого прапору! Мені завжди присвічують символічні кольори щастя—золотого сонця і ясно-голубого неба! Де б, коли і за яких умов я не опинився, виказка Хліборобсько-Освітнього Союзу буде моїм найкращим пашпортом!

Загальні Збори

ЦЕНТРАЛІ „ВІДРОДЖЕННЯ"

В неділю 13 вересня ц. р. відбулися Загальні Збори Централі Т-ва „Відродження" в Арґентіні. Відкрив їх привітальною промовою секретар Головної Управи п. М. Мушинський, який запропонував Зборам обрати голову й секретаря Зборів. На голову Зборів було однодушно обрано п. Івана Чарнецького, а на секретаря п. Мих. Рубінця.

Заступник секретаря Гол. Управи Централі п. Леонід Філь зачитав протокол попередніх Зборів, який було затверджено Зборами без усяких поправок і завважень.

Він же відчитав і звіт Головної Управи, а п. Мих. Рубінець після того прочитав, даючи відповідні пояснення, біланс і інвентар Т-ва, складений дуже ділово і точно.

З уваги на те, що звіти Головної Управи не викликали з боку присутніх жодних зауваг і критики, голова Ревізійної Комісії, п. Степан Мандзій запропонував Зборам ухвалити ті звіти і дати Головній Управі абсолюторію. В довшій промові він підкреслив велику працю, що її вклали члени Головної Управи в Товариство, що саме завдяки цій праці, яка викликала признання і жертвенність членства, за відчитний час значно піднеслося і духово і матеріяльно. Інші промовці підтримали пропозицію п. Мандзія, і звіти було ухвалено, а Головній Управі під загальні оплески було дано абсолюторію.

Новий Голова „Відродження", п. Іван Чарнецький, а за ним і секретар п. Мих Рубінець виголосили короткі, але змістовні програмові промови, в яких обіцяли дати всі свої сили для дальшого розвитку Товариства, але заявили, що без загальної співпраці всього членства не багато можна осягнути.

Мих. Рубінець звернув увагу на те, що діловодство і секретаріят Т-ва незвичайно розрослися. Коли оборотовий капітал переходить уже, як у Т-ві „Відродження", річно понад 100.000, то тут уже маємо з солідним Т-вом, що має дуже багато листування і відчитности. Щоб справа йшла так, як повинна йти, необхідно мати в секретаріяті ділового (платного) секретаря, що міг би цілковито присвячуватися справам Т-ва. У нас, правда, ставляться з нехіттю до фахових платних сил, але досвід з адміністрацією „Нашого Клича" виказав надто переконливо, що фахова платна сила себе цілком оплачує, бо не тільки цілком покриває видаток на себе, але й підносить престиж Т-ва. Теж саме має бути і в Секретаріяті, де вимагається присутність фахової сили для листування з чужинцями і своїми.

Закінчено Збори ентузіястичним „Не пора, не пора . . ."

(„Наш Клич")

* * *

Новому складові Управи братньої організації „Відродження" в Арґентіні шле свій палкий привіт і побажання осягнути найбільших успіхів для добра всього українського народу

Головна Управа Хліборобсько-Освітнього Союзу в Бразилії

В ІНТЕРЕСІ ВІЛЬНОГО СВІТУ

„Сполучені Штати Америки в своєму власному і в інтересі всього вільного світу, не можуть ігнорувати факту, що 45 мільйонів українського народу за залізною заслоною ведуть затяжну боротьбу за своє визволення з-під комуністичної диктатури і повинні дати тому народові всю можливу допомогу",—твердив минулої неділі п. Пол Тровст, республіканський кандидат на губернатора стейту Ню Джерсі. П. Тровст промовляв на прийнятті в готелі Роберт Тріт, яке влаштував стейтовий Укр. Респ. Комітет.

ВІСТІ З БРАЗИЛІЇ

* Минулого тижня Бразилію відвідав президент республіки Нікараґуа, генерал Анастасіо Самоза. На летовищі гостя зустрів президент Жетуліо Варґас з представниками армії та дипломатичним корпусом. Головним пунктом усіх урочистостей було підписання бразилійсько - нікараґвайської угоди про дружбу та обопільну допомогу.

* В днях 6-10 грудня ц. р. в Курітібі відбудеться 2-га сільсько-господарська конференція.

* Цими днями до Бразилії має прибути польська торговельна місія в справі підписання торговельної угоди,

* В штаті Сан Павло цьогорічними морозами було знищено понад 2 млн. корчів абакаші (ананасів). Як повідомляють часописи, в цьому році ціни на абакаші значно підвищаться.

*Згідно статистичних даних Бразилія має 2.458.445 000 корчів кави. Перше місце по вирощенню кави посідає Сан Павло - 1.093.376.000 корчів, друге місце штат Мінас Жерайс—547.340.000, тоді йде Парана—380.883.000

* В неділю 27-го вересня в Курітібі відкрився 4-й конґрес з радіології.

* Штат Ріо Ґранде до Сул займає перше місце в Бразилії по вирощенню пшениці. Минулого року там зібрано 450.000 тонн цього збіжжя, вартістю в 1.080.000 000 крз.

* В віч з 24 го на 25 вересня над Курітібою пройшла сильна буря. З багатьох будинків було зірвано дахи та пошкоджено електричні дроти.

* В місцевості Жапіра при спаленні заростів вогонь перекинувся на ліс площею 30 x 80 кв. клм. а звідти перейшов на ближчі колонії: Сінзас, Піяляо і Конселєйро Маурівк. Під час пожежі згинуло 6 осіб, а також багато худоби. 43 родини залишилися без даху над головою.

* В Сан Павлі на помаранчеві сади напала муха, заходів боротьби з якою ще не винайдено.

Світ починає розуміти

Англійський журналіст, А. Герберт, добрий приятель українців та віце-президент Англо-Українського Товариства Приязні (недавно заснованого) відбув зустріч з співробітниками американської й англійської амбасади в Мадриді та українськими студентами.

З нагоди перебування п. Герберта в Мадриді, представництво Української Національної Ради в Еспанії зорганізувало інтерв'ю англійського гостя з кореспондентом найбільшого еспанського щоденника „Я", що є півофіціозом уряду. Інтерв'ю опубліковано з наголовком „Комунізм не зумів здобути собі молоді поневолених народів" і з підназоловком: „Поляки й українці користуються в Еспанії в радіопересиланнях свободою, якої не мають в ББС і „Радіо-Париж". На початку статті кореспондент підкреслює, що розмова відбулася в присутності представника ВО УНРади п. Андрія Кішки.

А. Герберт підкреслив оптимізм еміграцій щодо майбутнього їх народів. Еміграції переконані, що совєтська система не може втриматися і що конфлікт є неминучий. Вони знають, що комуністам не вдалося переконати і потягнути за собою молодь поневолених народів.

Стаття закінчується словами п. А. Герберта: „Не можна забувати, що 40 мільйонів українців, 25 мільйонів поляків і багато інших націй очікують визволення".

В своєму зверненні (виголошеному в українській мові, яку п. А. Герберт дещо знає) він, між іншим, говорив: „не зважаючи на живі традиції безперервної боротьби за волю, український нарід досить довго є жертвою різних жорстоких імперіялізмів. Прийшла пора, щоб право українців на людське й національне забезпечення, яке вже мають інші старі европейські народи, перестало бути неґоване. Тому нашим головним завданням і надією є здобуття для Вашої справи свідомости і християнського сумління Заходу. Український нарід вже дав світові дуже гарний приклад відваги і терпеливости. Ні страшний голод, зорганізований жорстоким і нелюдським Сталіном, ні терор та депортації, не знищили в народі дух Хмельницького й Мазепи. Цей дух живе в Карпатських горах і долинах, в селах і містах широкої України, живе всюди, де під знаком Тризуба св. Володимира відважні вояки в славних рядах УПА б'ються за Вашу й нашу свободу. Хоча Україна лежить далеко від нас, одначе в наших думках і діях є вона дуже близькою. Захід не забув про велику несправедливу трагедію українського народу і вчиться поважати відвагу й рішучість, що інспірують Вашу боротьбу. Ваші приятелі на Заході знають, що не може бути миру в Европі без вільної, самостійної й соборної України. Запевняю Вас, дорогі українці, що ми разом з Вами ждемо цього визволення, повні віри й надії, і ми певні, що Ви ніколи не зложите зброї, поки його не осягнете".

Проф. Юрій Бойко

Про Хвильового

Хвильовий еволюціонував від націонал-комунізму до націоналізму, націоналістичні позиції позначаються вже у творі „Я", заховані під символіку і прикриті совєтською ультра червоною фразеологією, що уможливлювала появу твору в друку. Дуже гострий сатиричний струмінь у творчості Хвильового („Іван Іванович" та інші) впливав з націоналістичної перспективи в оцінці життєвих фактів. Особливо гостро націоналістичні формули висловив письменник в ряді талановитих публіцистичних памфлетів, які підпали під обстріл комуністичної верхівки на чолі з Сталіном і Кагановичем.

Націоналістичні погляди Хвильового не становили стрункої і докладно висловленої системи, але його яскраво висловлені ідеї все таки були між собою пов'язані. Перемагаючи умовності, накинені письменникові цензурою, бачимо в його поглядах завдатки до глибокої концепції, східньо-українську різновидність нашого націоналізму, гасла, що відіграли велику збуджуючу ролю. Вершком ідейної гостроти для Хвильового були „Вальдшнепи" та „Україна чи Малоросія". Але й пізніше, в часі загострених політичних переслідувань, Хвильовий, виявивши велику тактичну гнучкість у змаганні з ворогом, залишався й далі на націоналістичних позиціях і його смерть є останнім демонстративним актом його нескорености перед большевизмом.

Численні випади проти Хвильового в українській пресі пояснюються тим, що справу береться в чисто публіцистичній площині з посиланням на явно неперевірені факти та ігнорування всього багатства дотепер вібраних матеріялів про письменника. Основна причина помилок щодо Хвильового ще й досі не піднесли ні одного факту й ні одного арґументу, який витримав би пробу сумлінної наукової аналізи. Хвильовий був оточений блискучою плеядою письменників, що вважали його своїм проводирем, разом з ним залишили великий слід в українській літературі й духовому житті нації (Микола Куліш, Іван Дніпровський, Аркадій Любченко, Майк Йогансен, Олекса Слісаренко, Гордій Коцюба та інші).

Полум'яні памфлети Хвильового розсікли всю суспільно активну частину української письменницької громадськости на двоє: по одному боці всі ті, що орієнтувалися на Москву, оті численні ВУСПП-івці і Молодняк-івці, а з другого боку — національний табір. Неоклясики могли не поділяти окремих поглядів Хвильового, але вони з глибокою симпатією ставилися до цілости його змагань і це яскраво засвідчили Михайло Могилянський і Микола Зеров.

---

* На землі живе коло 75 біліонів птахів, тобто сорок разів стільки, що людей.

* При землетрусах, які були в 1952 р. в цілому світі, вибухи зужили стільки сили, що вона рівняється силі вибуху чотирьох міліонів атомових бомб.

700-ЛІТТЯ ЛЬВОВА

На світанку історії України літописці згадують про існування в Західній Україні багатьох укріплених міст—осель, як Галич, Звенигород, Підгородниця, Страдч, Рокітно, Теребовля, Перемишль і інші. Вони мали для Української Держави княжих часів стратеґічно-оборонне значіння, а згодом стають торговельними центрами. Про столицю Західньої України, місто Львів, історичні джерела згадують, що він був заснований королем Галицько-Волинської Української Держави, Данилом Романовичем, у честь свого сина після одної військової перемоги біля року 1250 (Др. Олена Степанів: Сучасний Львів, УВ, Краків—Львів 1943 р.). Заснування його було обумовлене в першу чергу військово-стратеґічними моментами, для оборони галицьких володінь від татарських нападів, та для оборони шляху, що провадив з Побужжя і Наддніпрянщини в близький простір Чорного моря — в Наддністрянщину.

Історик Микола Костомарів стверджує, що король Данило об'єднав під своєю владою весь простір заселений українськими племенами.

Після занепаду Звенигорода, ролю нового торговельного центру на вже утоптанім торговельнім шляху оправдано перебирає город Льва.

Галицько - Волинський літопис присвячує королеві Данилові багато місця, відмічуючи, що 1248 р. він розгромлює угрів та ляхів, навіть ятвяги платили йому данину. На початку 13-го століття політичний центр старо-Українського життя з Києва переноситься в Західню Україну до Холма й Львова.

В П.С.Р.Л. (Повне Зібрання Руських Літописів) т. II, Спб. 1908, стр. 1-2, є слідуюча історична згадка: „Данило посади его в себе месте в Киеве. По Володимере же под Даниловім намесником под Дмитром, взяша Батый Киев". Львів, в ході історичних подій не раз переживав зміну володарів й здавна становив ключеву позицію України. Від 1250 по 1340 рр. Львів був під володінням галицьких князів Романовичів

Під час польсько-української війни гетьман Богдан Хмельницький два рази підступав до Львова. В вересні 1648 року війська Хмельницького вперше обложили столицю Західньої України.

Другий раз, 1655 року, обложивши місто, гетьман не хотів штурмувати його, а в листах умовляв маґістрат здатися. В одному з листів гетьман писав так:

„Моїм ласкавим панам високого Маґістрату і всім жителям Львова Богдан Хмельницький, гетьман Війська Запорізького.

Вам, Львовянам, милостю Божою найвищою Вас обіймаю і дуже дивуюся: Ви оглядаєтесь на короля Казимира, чи Ви не знаєте про те, шо король шведський заволодів Краковом і заключив зі мною дружбу, на основі якої король шведський повинен діяти. Ми добилися того, що вовк ситий буде і коза ціла. В інтересах християнства є те, що король шведський та цар московський зв'язалися союзом з козаками і наступили тепер на Польщу. Але ми поділились між собою і нехай король шведський володіє, чим Господь Бог йому допоміг, а то нам Господь допоміг заволодіти своєю Україною, то на тім я стою. Нехай пан Гродзінський не боїться нічого і стрінеться зі мною особисто, як зі своїм приятелем. Важливіші питання ми обсудимо з ним і заключимо угоду. Нехай буде Бог прославлений і люди нехай веселяться. Бажаю Вашим милостям доброї ночі! Дано в таборі..."

Після упадку Польщі 1772 року Львів разом з Галичиною опинився під Австрією і залишався при ній до 1 листопада, 1918 року.

В історичній боротьбі українського народу за незалежність Львів відіграв величезну ролю. В найгірші для України часи, „валуєвської ночі", коли за наказом царату в Наддніпрянській Україні все національне мало мовчати, Львів стає культурно - політичним центром, в якому йде безперервний процес всенаціонального становлення. Нація позбувається федералістичної ідеольоґії і виходить на позиції активної боротьби за суверенність і соборність.

Ще під час весни народів 1848 р. Львів стає центром українського політичного життя, тоді створено Головну Руську Раду, яка 10-го травня 1848 р. видала відозву до українського народу Галицької Землі в якій сказано:

„Ми галицькі українці, належимо до великого українського народу, що одною говорить мовою... Наш нарід був колись самостійний, рівнявся в славі з наймогутнішими народами Европи.. пробудився і наш український лев, і гарне нам ворожить на майбутнє..."

Року 1861 Галичина дістає політичну автономію в Австрії зі своїм власним соймом у Львові.

Року 1867 засновано у Львові товариство „Просвіта", філії якого під впливом нових течій швидко густою сіткою вкривають цілий край. Року 1873 засновано у Львові літературне товариство імени Тараса Шевченка, яке 1892 р. перейменовується на Наукове Товариство імени Тараса Шевченка, єдину в той час на цілу Україну, справді національну установу, яка на протязі років видала 159 томів різних наукових „Записок".

Ще від 1781 року існував у Львові університет з чотирма факультетами. За останнє півстоліття у Львові мав свій постійний осідок Митрополит граф Андрей Шептицький.

Коли вибухла перша світова війна в 1914 р. по бруку Львова виступають перші українські збройно - військові формації, Січові Стрільці, що підносять українську зброю вакинену під Полтавою 1709 року. У Львові існував Тайний Український Університет.

Столиця Західньої України, Львів, за сімсотрічне існування багато разів підпадав навалі займанців, але завжди залишався українським і Україні вірним.

(ВІСНИК)

Микола Очерет.

Коломийка.

Вже дев'ять років минуло а того часу, як у вільну Канадійську землю ліг навіки спочивати боян України — Олександер Антонович Кошиць, а ми ще й досі не можемо помиритись з цією втратою. Думка мимоволі лине до тих часів, коли жив і творив наш геніяльний диригент. Пригадуються чисельні виступи Олександра Антоновича з різними хорами і особливо пам'ятаються його виступи в провінції, де концерти його завжди були радісним святом — їх відвідували не лише мешканці міста, а й усі, що жили по селах коло цього міста на віддалі 50—60 клм. Тому квитків завжди не вистачало і на цьому ґрунті траплялись дивовижні випадки.

Так було у м. Черкасах на Дніпрі 40 років тому саме у вересні місяці. Концерт давав хор студентів Університету Св. Володимира під керуванням Кошиця. Вже всі точки програми були виконані і Олександер Антонович дав знак хорові покинути естраду. Та зробити це було не так просто: кругом естради стояла молодь і не пускала хор зійти, а „батьки міста" оточили Кошиця і почали прохати ще щось заспівати.

Кошиць посміхнувсь і вернувся за пульт. Він щось сказав хористам і дав знак акомпаніяторові. Високі, тримтячі звуки поплили з-під пальців акомпаніятора і раптом з естради, мов ластівка, полетіла до залі легка мелодія коломийки.

„Коло млина ясинина, коло вітрового
Присталась мі дівчинонька до серденька мого!"

Неслась, переливалась, повна своєрідної краси, чарівна коломийка, наче певна того, що жодна істота не може лишитись байдужою, зачувши її, і залишиться прикутою до місця, щоб дослухати до кінця.

„Далась мені дівчинонька, далась на принаду
Далась мені ягідонька з вишневого саду!"

Чітко, різьблено неслось з естради, а знавці музики сиділи в партері і вирішували, як визначити темп пісні. Presto — занадто вже повільний темп, краще визначити цей темп словом prestissimo. Але найкраще було б увести в світову музичну термінологію новий термін: темп коломийки (tempo di kolomyjka). Це зразу внесло б ясність, бо крім коломийки ніде такий темп не зустрічається.

„Попід сад попід сад, та попід садочки, —
Ой пішов би до дівчини, так боюсьградочки!"

Легко, невимушено летіли слова з уст хористів при нестримному блискавично-швидкому темпові. Кожне слово доходило до слухача, жодне не губилося не досягнувши мети, а летять вони так часто, мов сиплеться горох....

Слухачі уяви собі не мають, скільки то докладено праці, щоб досягти такої віртуозної дикції. То ж лише вона забрала місяць упертої, систематичної праці, а мелодія, темп то другий місяць, на третій місяць почало вже щось вимальовуватись і, коли цього місяця Кошиць попрацював над тою коломийкою разом з хором, таки не покладаючи рук, то четвертого місяця хор співав цю коломийку так, як оце тепер її слухали присутні на концерті.

„Коло млина вітрового явір похилився,
Як не озьму, кого люблю, не буду женився!"

А в слухачів починають посміхатись обличчя, плечі самі зводяться догори, пальці на колінах вибивають такт. Так, тепер ця коломийка є чи не кращою точкою цілого концерту і нема такого слухача, щоб утримався від овацій, прослухавши її хоч раз. А хор, повторявши останнє речення двічі, враз обірвав пісню. Момент павзи - і хор вже далі співав коломийку:

„Ой піду я до Ходович та нап'юсь я пива, —
Чи велика, чи маленька, а все чорнобрива!„

І мимоволі повстає перед очима та країна, де могла зродитись така пісня... Карпатська полонина.... гірське сонце заливає своїм пекучим промінням вкриту зеленою, соковитою травою гірську галявину, кругом оточену лісами вікових дубів, смерек, ялинок, буків, грабів... В центрі полонини легіні сплели коло і якраз відтіля чути:

„Ой не то-то охолода студененька вода,
Але то-то охолода дівчина молода!"

Поклавши один одному руки на плечі, в такій пісні, ведуть спільний танок легіні, повертаючи коло праворуч і, на мить спинившись, повертають коло ліворуч. А щоб танкові ніхто не перешкоджав, коло кругом обнесене застромленими в землю топірцями. Та враз коло спинилось і, почавши нову строфу, хлопці, стоючи на місці, вибивали дрібушечки:

„Ой у полі дві тополі обі зелененькі,
А в козака дві дівчини — обі молоденькі!"

Тут легіні обернулись, вхопили до рук топірці і, тримаючи кожен у витягнутій правиці топірець, лівою рукою схоплював топірець сусіда. Тепер коло стало втричі більше, тому всі дівчата, що стояли поза кола, тепер були в колі, а легіні, обертаючи це велетенське коло, співали далі:

„Ой у полі дві тополі — треба порубати
А в козака дві дівчини - треба одну взяти!"

Кінчали хлопці коломийку, а вже під дубом ладналась до танців троїста музика. І наче завершуючи цю картину Олександер Антонович на останньому складі останнього слова показав тенорам фермату, що вони витримували на кінцевій високій ноті, а баси, поспішаючи, повторювали останнє речення:

„А в козака дві дівчини...."

Миттю опустились руки Олександра Антоновича і хор, обірвавши пісню на цьому слові на мить спинився, а потім весело, з молодечим завзяттям кінчав:

„.... треба одну взяти!"

І обірвав, закінчивши цю пісню.

Що сталось після цього в залі, тяжко розповісти. Ефект, зроблений співом коломийки, був такий, що слухачі примусили хор співати її ще аж два рази.

Та на цьому справа не скінчилась. Ранком, коли хор снідав у залі вокзалу, чекаючи потягу з Одеси, що до нього мусіли причепити вагони з хористами, староста хору витяг з свого портфеля лист і голосно почав його читати:

„Адміністрації студентського хору під керівництвом Олександра Кошиця. Від торгових домів м. Черкас: М. Цибульського та бр. Малишевих.

Вчора, за браком місць, ми й наші службовці не мали можливости послухати Ваш концерт. Тому просимо сьогодні, у понеділок, дати повторний концерт. Довідавшись від учорашніх Ваших слухачів, що найкращим нумером Вашої програми є коломийка, ми ставимо умову, щоб хор в кінці свого кожного виходу співав оцю коломийку, - значить, протягом усього вечора ми почуємо її чотири рази. Ми ж за це купуємо увесь партер: правий бік - торговий дім Цибульського, лівий - торговий дім бр. Малишевих. Закуплені місця дадуть Вам збору 1.800 крб. та до того ми ще додамо 200 крб, вертаючи Вам витрати, що зв'язані із затримкою хору на один день (харчі, залізниця, візники). Отже, просимо прислати касира з квитками усього партеру та з дорученням на одержання додаткових 200 карбованців.

Купці 1-ої гильдії:

Михайло Цибульський,
Павло Малишев.

22. IX. 1913 року.

Весь хор лягав від сміху. Коли ж староста поставив питання про повторний концерт на вирішення з 162 хористів, що брали участь у цій подорожі, лише 11 голосували за - касири й бібліотекарі, - решта були проти.

Після сніданку хор сів у вагони що вже були причеплені до одеського потягу, й вирушив до Києва.

д-р Богдан Н. Кобилянський

Боротьба проти пістряка (рака)

6. Губний пістряк

Пістряк на губах з'являється звичайно тоді, коли губи потріскалися, або коли на них утворилися невеличкі виразки, що зверху мають тверду, суху шкірку.

Людина, в якої виступають такі ушкодження на губах, відразу здирає верхню шкірку. Від того виходять на зовні маленькі пухлини або болячки, що з них доволі часто починає точитися кров. Згодом все це твердне й знову сушиться, а людина повторно знімає сухувату шкірку. По цьому ушкодження прогресивно розростаються, набирають явно загрозливих форм. З бігом часу підозрілі гульки вже сідають на нервових вузлах, ті пухнуть і робляться твердими. Невдовзі гульки починають пускати коріння, що розгалужуються по всій шиї. Ось тоді й маєте до діла вже з визрілим пістряком.

Іншим разом пістряк розвивається на білих плямах губ, коли ті є подразнені тютюном, алкоголем, або різними хемічними складниками, що їх часто вживають, як ліки для виведення цих білих плям. Ото ж, в разі з'явилися на губах такі білі плями — їх краще виводити не на свій розсуд, а за вказівками фахового лікаря.

Губний пістряк є здебільшого в чоловіків і менше в жінок. Він переважно осідає та зосереджується на нижній губі. Статистика доводить, що найбільш вразливими на губний пістряк є люди, які забагато курять (пристрасні курці).

Пістряк на губах можна цілком вилікувати, якщо його вчасно розпізнати та негайно вдатися по лікарську допомогу. Виліковують його хирургічними засобами, а також при допомозі радія і радіотерапії.

Сільське господарство

ЗБЕРІГАЙМО ПОМАРАНЧЕВІ ДЕРЕВА

Найголовнішим шкідником помаранчевих дерев є так звана «кошонілля». Вона розмножує метеликів, що на кінці крил мають по три білі рисочки. Ті метелики несуть маленькі яєчка й приліплюють їх до кори або листя помаранчевих рослин. Під дією сонячних променів, з яєчок визрівають хробачки — «кошонілля», що живляться соком помаранчевого листя. Хробачки проїдають листя, лишають його подірявленим. Від того листя опадає і на дереві залишаються оголені галузки. В наслідок дерево починає хворіти, а пізніше цілком гине.

Щоб знищити цих шкідників потрібно вживати такого розчину: мила — 50 грамів води — 4 літри та нафти (гасу) — 8 літрів.

Варимо мило з водою, та відсуваючи баняка подалі від вогню, додаємо туди трохи нафти, добре все це розмішуючи, щоб плин вийшов, як слід. Такий плин, коли вистигне, можна тримати довший час. Кожного разу до одного кілограму цього плину треба додавати 9 кілограмів води і цим розчином скроплюємо дерева. В досить швидкому часі по цьому всі шкідники «кошонілля» будуть цілком знищені.

Г. Тадра

ДО УВАГИ ЗАКОРДОННИХ ЧИТАЧІВ

Кілька примірників „Хлібороба" ч.ч. 26 і 29, надісланих закордон, були повернуті поштою з відтятими наліпками адрес. Тому ласкаво просимо тих наших закордонних читачів, які не дістали згадані числа „Хлібороба", повідомити про це редакцію. Часописи негайно будуть вислані за призначенням.

Видавництво

†

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

ВОЛОДИМИР ДУШНИК з Дружиною й Сином діляться сумною вісткою про наглу і несподівану смерть їх дорогого Брата і Стрийка

Бл. П. ЄВГЕНА ДУШНИКА

промисловця, який спочив у Бозі 26 го серпня 1953 року в Нью Йорку, на 56 році життя, осиротивши Дружину, Сина, Синову і Внука.

Похорон відбувся в Нью Йорку в суботу 30 серпня ц.р.

Заупокійні Богослуження відбулися в Буенос Айресі, Аргентіна, в українській католицькій церкві при вул. Курапаліке 860 в день похорону, та в день 1-го вересня ц. р. в церкві о.о. Селесіян в Сантяго, Чіле.

Вересень 10, 1953
Ріо де Жанейро, Бразілія

* * *

Високоповажному Панові Редакторові ВОЛОДИМИРУ ДУШНИКУ висловлюємо своє щире співчуття і уболівання з приводу наглої й несподіваної смерті його рідного брата — ЄВГЕНА ДУШНИКА.

Головна Управа Хліборобсько-Освітнього Союзу,
Редакція газети „Хлібороб"

м. Курітіба, дня 29 вересня 1953 року.

НАМ ПИШУТЬ

УКРАЇНЦІ І КОЗАКИ

Стоїмо перед проблемою: як визволитись із російського ярма? Щоб відповісти на це питання, потрібно поставити інше: чому ми попали до того ярма? Знаючи причину нашої неволі, ми швидше можемо підійти до вирішення хвилюючої проблеми.

З історії нам мало відомо про які будь війни за свою волю тоді ще з білою Росією (Московщиною), як ось, наприклад, молдован, грузин чи вірменів. А ось про війни за свою волю Війська Запорізького і Війська Донського нам добре відомо.

Не будемо заглядати аж у саму глибінь історії, а скажемо про ту добу, коли Московщина почала поступово приборкувати нашу волю.

Запоріжжя-це був меч України. Військо Донське і Військо Запорізьке — були двома найвірнішими побратимами в світі.

„Вивчення взаємовідносин України з Доном в минулому є дуже важливим для зрозуміння сучасности і для передбачення майбутнього". (Д. Вернигора)

Не є моїм завданням сьогодні висвітлювати згадані взаємовідносини (про них я обширніше подав у своїх „Історичних Нарисах", уривки з яких друкуються в „Козакові"). Хочу сказати лише, що студіюючи справи взаємовідносин України з Доном у минулому, та під час війни з большевиками України з цілим Европейським Козацтвом можна дійти лише до одного переконання: доля України тісно в'яжеться з долею козацтва і навпаки.

Загальновідомо, що коли Військо Запорізьке і Військо Донське були в добрих відносинах, то тоді Москва не нападала на них.

Коли б славний гетьман, Богдан Хмельницький, більше шукав би порозуміння з Військом Донським (хоч за його часів воно вже не було цілком незалежне від Росії), можливо він би на цьому багато скористав би.

Те ж саме стосується і гетьмана Івана Мазепи.

Українці взагалі мають близько до серця сприймати справи козацькі. Адже самі українці є потомки запорожців.

На цьому місці хочу нагадати висловлення одного з провідних українських діячів нашого часу, п. Дм. Андрієвського. Він, про розселення українців, сказав: „Я вірю в наявність Козацької Нації від Карпат і по Кавказ". Зокрема до козаків-націоналістів п. Андрієвський промовив: „Майте певність, що в Українському Націоналізмі знайдете найбільше зрозуміння і підтримку щодо дорогої Вам справи".

З усього виходить, що українці і козаки мають діяти завжди в найтіснішому союзі, бо це є в їхніх обопільних інтересах.

С. Савицький

ВСЯЧИНА

* Американський медичний дослідник д-р Алфред Е. Вільгельм, винайшов гормон, який має збільшувати ріст молодих людей. Цей гормон, що зветься соматотропін, направду приспішує ріст, як це доказали експерименти з собаками. Одначе досвіди з людьми показали, що соматотропін має вплив лише на дівчат, а ніколи на хлопців. Одна дівчина, якій впорскнено цей гормон, виросла 7 цалів, а друга майже три цалі за три роки. У хлопців цей гормон не приспішує росту.

* В місті Течукі, Мексика, відбувався шлюб проф. Авілеса з панною Лукією Аквіляр. Несподівано під час присяги, якась жінка з прявних у церкві гостей, підійшла до священика й, вказуючи на проф. Авілеса, заявила: Це мій чоловік! Проф. Авілес, глянувши на жінку, потвердив її слова, але „за зайнятями" він зовсім забув розвестися і „забув", що три роки тому він оженився.

НАШЕ ЛИСТУВАННЯ

Пан ЛЕОНІД ВЕРЕМІЄНКО, САН ПАВЛО. Гроші за кольпортаж в сумі 1000 крз. одержали. Поквітування вислали разом з пакетом часописів. Сердечно дякуємо і бажаємо дальших успіхів у Вашій праці.

Пан ВОЛОДИМИР КОВАЛЬСЬКИЙ, МАРІАЛВА. Часописи, на Ваше прохання, зберігаються в редакції до одержання вашої нової адреси.

Пан ОЛЕФІР КОСТЕЛЕН, РІО ҐРАНДЕ. На Ваше прохання змінили адресу і вислали декілька попередніх чисел часопису.

Пан ОЛЕКСА БАРАНЕНКО, ФЛОРІЯНОПОЛІС. Гроші за передплату часопису одержали. Окремим пакетом на Ваше ім'я вислано 2 „Букварі". Що до останніх книжок, які Ви просили, то зараз ми їх не маємо, по одержанні цих книжок — надішлемо їх Вам через пошту.

Пан ПЕТРО БУЗЬКО З ДОРІЗОНУ. Гроші за передплату одержали, чекаємо Вашої нової адреси.

Пан ОМЕЛ'ЯН ЛЕСЬКІВ, ЖАНҐАДА. Ваш лист про прилучення нових передплатників одержали, часопис починаємо надсилати починаючи з 1.10. 53 року. Дуже Вам вдячні та бажаємо найбільшого успіху у Вашій корисній праці.

Пан ВАСИЛЬ ГЕВКО (син), С-ТА КАТАРІНА. Гроші в сумі 210 крз. одержали, за що сердечно дякуємо. Поквітування надсилаємо разом з часописом ч. 31.

Пан М. ДНІПРОВИЙ, САН ПАВЛО. Про п'ятиріччя УНРади в „Хліборобі" вже писалося. Повертатися до цієї теми більше не будемо. Тепер друкуємо нові, актуальні матеріяли з діяльности УНРади.

Пан ПАВЛО ҐАДОМСЬКИЙ, КУРІТІБА. Ласкаво просимо Вас завітати до редакції і відібрати 2 листи, що одержані на Ваше ім'я.

Пан СТЕФАН ЛИПКА, КУРІТІБА. Часописи для Вас зберігаються в редакції. Ласкаво просимо сповістити свою нову поштову адресу.

НА ДОЗВІЛЛІ

МІЙ КУМ І НЕЧИСТА СИЛА

Чи ви знаєте, що трапилося з моїм кумом? З тим, що своє авто має і Грицьком Задрою називається?

Не знаєте? Ну, то я розповім вам про цю пригоду.

Відвіз він якось на станцію одного пана, а сам вступив до бару. Думав там випити всього одну склянку пива, але де? Зустрів кількох знайомих та й заговорився з ними, попиваючи собі на здоров'я холодне пиво. Балачки затягнулися до півночі. Переговоривши про все, друзі на останок згадали ще про існування нечистої сили, якої, мовляв, у Бразілії не бракує.

Чи то від давніх забобонів, чи від випитого пива, але розмова про нечисту силу настрахала мого кума. Виходить він до свого авта, а довкола темна ніч і все паскудне йому ввижається. Та перемагаючи страх, сів до керма й натиснув на всі педалі машини. Розвинув найбільшу швидкість, аж не вчувся, коли опинився дома перед своїми ворітьми.

Тільки зупинив авто, а з середини його лунає чийсь голос:

—Гей, а де я?

Грицько тепер вже не на жарт злякався, мерщій кинувся в корчі. Однак, незнайомий голос далі продовжує гукати:

—Гей ,а де я?

Сидить собі мій кум під корчами й не ворухнеться, а не виключена машина світить собі наперед, все видно довкола. Побачила нечиста сила Грицька та просто до нього звертається:

—Мотористе, на милість Бога, скажіть де я є? Не бійтесь, я людина, а не нечиста сила!

Кум трохи оговтався, поволі підходить до машини. Бачить, в авті сидить звичайний чоловік. Відразу з'ясувалася в чім справа. Коли Грицько Задра зайшов до бару пити пиво, то не замкнув машину. В той же час в бару вийшов п'яний, заліз до середини авта та й заснув у ньому. Пробудився ж тільки тоді, як мій кум доїхав до свого дому.

Грицько з „нечистої сили" взяв ще й гроші за переїзд.

Петро Роїк

Резерва

РОДИНА РОЗПУТЬКО ЗАВЖДИ ДБАЄ ПРО СВІЙ ЧАСОПИС

Нашим читачам добре відома славна родина Розпутько, яка при кожній урочистій нагоді в своєму власному житті-завжди пам'ятає за патріотичну потребу підтримати розвиток українського друкованого слова, щоразу заохочуючи до пожертв на часопис „Хлібороб." Ми вже доволі часто мали за честь відзначати добродійність цієї передової української родини, що мешкає на віла Оваско, Сан Павло і з величезною приємністю робимо це і сьогодні. Побільше б таких родин, побільше б таких прикладів і справа української преси була б завжди матеріяльно забезпеченою.

Дня 12 липня 1953 року, в будинку панства Розпутько, відбулося відзначення першої річниці маленького ПАВЛА, сина Вячеслава і Ганни Розпутько, на якому, з ініціятиви п ЯКОВА КЛИМЕНКА, була проведена добровільна збірка на пресовий фонд часопису „Хлібороб". Збірка дала такі наслідки:

Вячеслав і Ганна Розпутько — 25 крз., Люся Розпутько — 15 крз., Леонід Сергіїв — 20 крз., Андрій і Ольга Розпутько — 25 крз., Самсон і Горпина Цибульник — 10 крз.. Яків і Ольга Клименко — 20 крз., Олександер Шум — 100 крз., Олександер і Лукерія Герус 15 крз., Костянтин і Ганна Любченко — 10 крз,, Павло і Ольга Кортяк — 20 крз., Анатолій і Марія Вінницькі — 5 крз., Олександер і Марія Харченко — 10 крз , Іван і Євдокія Посеви — 20 крз.

Разом зібрано 295 крз. Всім високошановним жертводавцям висловлюємо свою найщирішу подяку, а малому Павлові бажаємо багато—багато літ щасливого й радісного життя!

З ВЕСІЛЛЯ—НА ПРЕСОВИЙ ФОНД «ХЛІБОРОБА»

5 вересня в домі пані Марії Веселович, Іраті, відбулося весільне прийняття з нагоди одруження пана ВАСИЛЯ ЗІМОВСЬКОГО з панною АННОЮ ВЕСЕЛОВИЧ На цьому прийнятті була проведена збірка на пресовий фонд „Хлібороба", що дала такі наслідки:

Молода пара—50 крз., Дмитро Кульчицький—50 крз., Микола Кульчицький—25 крз., Антоніна Кульчицька—25 крз , Матвій Кульчицький—20 крз,, Григорій Зімовський—20 крз., Іван Сачковський—20 крз., Іван Личаківський—20 крз., Григорій Гикавий — 10 крз. Павло Гикавий — 10 крз., Марія Веселович—10 крз.. Олекса Веселович—10 крз., Василь Швайчук—10 крз., Михаліна Швайчук—10 крз., Павло Недопитальський—10 крз., Євгенія Недопитальська—10 крз. Богдан Карась—10 крз., Йосиф Котлінський—10 крз., Василь Падлеський—10 крз., Василь Кульчицький—10 крз , Григорій Кульчицький—10 крз., Антін Павлюк—10 крз., Стах Личаківський—10 крз., Іван Яніцький—10 крз.. Сильвестр Личаківський—10 крз , Павло Личаківський—5 крз., Теодосій Веселович—5 крз , Йосиф Матус—5 крз , Галина Швайчук—5 крз., Оксана Недопитальська — 5 крз., Юліяна Недопитальська—5 крз., Іван Василик—5 крз., Франка Веселович—5 крз., Петро Паітра—5 крз.. Дмитро Яніцький—5 крз, Освальд Гатроф—5 крз., Михвйло Веселович—5 крз., Алберт Вудала—5 крз., Семко Тіцький—5 крз., Григорій Веселович—5 крз , Тадей Строна — 5 крз., Карлос Дайда—5 крз., Петро Кузьма—5 крз., Іван Тіцький—5 крз., Оскар Ферейра—5 крз., Володимир Антонюк—5 крз , Зюлю Кельт—5 крз., Павло Яцьків—5 крз., Пилип Голуб—5 крз., Олекса Сагайдачний—5 крз , Йосиф Яцків—5 крз., Йона Голуб —5 крз.

Загальний вислід збірки становить 545 крз. Всім високошановним жертводавцям складаємо свою найкращу подяку, а молодій парі бажаємо найщасливішого майбутнього!